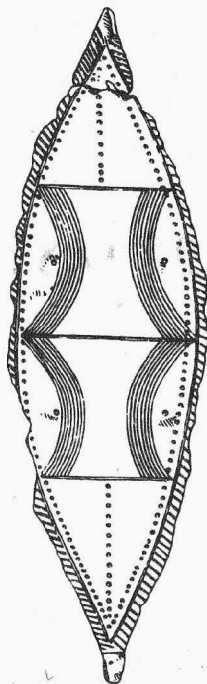

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1985

BRNO 1987

gesamten Fläche verlief ein zusammenhängender Fundhorizont mit Ascheresten, Konzentrationen von Holzkohlepartikeln und Überresten von Feuerstellen. Nur bei drei von diesen war bei einer Flächenabdeckung Steinindustrie gewonnen worden, stets von einer anderen typologischen sowie Rohstoffstruktur. Ihre einzelnen Kollektionen stellen die Produktion von gelegentlichen Ateliers vor und sind geschlossene Fundkomplexe, die eine andere Beurteilung der Grundproduktionsmittel des Pavloviens ermöglichen, als sie die in einem langfristig bewohnten Siedlungsmilieu angehäuften Hinterlassenschaften anbieten. Der Fundhorizont ist Bestandteil der Schichtenfolge PK I, die stark durch eine epigenetische Solifluktion gestört ist. Weitere Deformationen verursachte eine Kryoturbation, Frostkeile sowie Senkungen und Bodenrutsche von ganzen Erdschollen. Die stratigraphischen Beobachtungen ergänzen die Erkenntnisse, die durch die vorhergehenden Studien des Grundlössprofils in der anliegenden Ziegelei gewonnen wurden sowie die Rekonstruktion der geomorphologischen Entwicklung des Gebietes. Den geförderten Lösskamm begrenzte auf der Ostseite stets eine tiefe Schlucht, in die, als in eine natürliche Falle, vermutlich mit Hilfe einer grossen Feueranzahl grosse Herdentiere getrieben wurden.

VÝZKUMY V MORAVSKÉM KRASU V ROCE 1985 /okr. Blansko, Brno-venkov/

Jiří Svoboda, AÚ ČSAV Brno, Luděk Seitl, MM Brno

/Obr. 2,2/

Hlavním úkolem výzkumné sezóny 1985 /srv. PV 1981-1984/ bylo pokračování odkryvu před Barovou jeskyní. Menší sondáže proběhly v jižní části Moravského krasu /Jezevčí jeskyně, Kulnička/.

Lokalita 1191 /Barová jeskyně/, okr. Blansko.

Výzkum Barové jeskyně pokračoval již třetím rokem ve spolupráci s ústavem Anthropos Moravského muzea /Seitl-Svoboda 1985/. Podařilo se odkrýt složitý profil dokládající přechod od pleistocénu do holocénu a zajistit jeho všestranné a interdisciplinárně pojaté vyhodnocení.

Pylová analýza /H. Svobodová/ dokládá vývoj vegetace na sklonku glaciálu, charakterizovaný zejména kolísáním v rozsahu lesa. Zalesnění vrcholí ve vrstvě 14 /borovice, smrk, bříza/, ve střední části polohy 12 /borovice, olše, smrk/, ve vrstvě 11 /borovice, bříza/ a ve spodní části vrstvy 10 /bříza, borovice, líska/.

Rozbor měkkýšů /V. Ložek/ prokázal výskyt pleniglaciálních druhů ve spodní části vrstvy 11. Svrchní část této vrstvy a spodní část vrstvy 10 náleží nediferencovanému pozdnímu glaciálu, střední část vrstvy 10 počátku holocénu nebo mladší fázi pozdního glaciálu. Nejvyšší část vrstvy 10 přisuzuje V. Ložek polootevřenému ekosystému staroholocenního, zřejmě boreálního stáří. V nadloží odebral V. Ložek vzorky ze 7 poloh, které dokládají vývoj v mladší polovině holocénu /epiatlantik až subrecent/.

Rozborem obratlovčí fauny zjistil L. Seitl ve vrstvě 12 soba, zajíce, lední lišku, lumíka, pištůchu a drobné hlodavce. Ve vrstvě 11 byl ještě zastížen pozdní výskyt mamuta a nosorožce, provázeného praturem.

Paleolitické osídlení je doloženo ve vrstvách 13 až 10. Vrstvu 13 lze přisoudit blíže neurčenému mladému paleolitu, vrstvy 12-11 magdalénienu a vrstvu 11 epimagdalénienu. Celkově lze pozorovat ústup významu místních surovin /rohovcu/ ve prospěch surovin donášených.

Lokalita 1426 /Jezevčí jeskyně/, obec Ochoz, okr. Brno-venkov.

Sonda před jeskyní navázala na starší speleologické výkopy a odkryla profil v celkové hloubce 2,8 m. Svrchní část /vrstvy 1-5/ náleží holocénu, ve spodní části /vrstva 6/ nasedala čistá spraš. Profil uzavírá červenožlutá jílovitopísčité poloha /vrstva 7/. Spraš obsahovala ojedinělé nálezy mikrofauny. Nebyly zjištěny stopy pravěkého osídlení, a to navzdory skutečnosti, že lokalita leží v poměrně hustě osídlené části Moravského krasu a v těsné blízkosti významných jeskyní Adlerovy a Křížovy. Důvodem jsou bezpochyby malé rozměry jeskyně.

Lokalita 1433 /Kulnička/, obec Mokrá, okr. Brno-venkov.

Sonda byla položena v západní, dosud nezkoumané části jeskynního vchodu /srv. Klíma 1960/, kde zastihla několikvrstevný sled holocenních sedimentů. Nálezy poskytla tmavá humózní vrstva /3/, která obsahovala keramiku únětické kultury /určení S. Stuchlíka/ a osteologický materiál. Pleistocén je reprezentován tvorbou spraše s ostrohrannou sutí. Byl zde získán soubor rozdrčených kostí pleistocenních obratlovců, mezi nimiž bylo možno určit převahu soba. Vzorky měkkýší fauny, která byla bohatá zvláště v holocenní části profilu, byly předány k určení Geografickému ústavu ČSAV.

Literatura:

Klíma, B. 1960: Zahajovací výzkum v jeskyni Kulnička /Mokrá u Brna/, PV 1959, 13.

Seitl, L. - Svoboda, J. 1985: A report on the research into Barová Cave /Moravian Karst/, Anthropologie 23, 277-278.

Grabungen im Mährischen Karst im Jahre 1985 /Bez. Blansko, Brno-venkov/. Hauptaufgabe der Grabungssaison 1985 war die Fortsetzung der Abdeckung vor der Barova Höhle, wo es gelang ein kompliziertes Profil abzudecken, das den Übergang vom Pleistozän zum Holozän belegt und seine interdisziplinäre Bewertung sicherzustellen /Pollenanalyse - H. Svobodová, Mollusken - V. Ložek, Wirbeltiere - L. Seitl, Archäologie - J. Svoboda/. Die paläolithische Besiedlung ist in den Schichten 13 bis 10 belegt. Schicht 13 kann man einem näher nicht bestimmbar Paläolithikum, die Schichten 12-11 dem Magdalénien und Schicht 11 dem Epimagdalénien zuschreiben. Kleinere Tastgrabungen verliefen in den Höhlen des südlichen Teiles des Mährischen Karstes /Jezevčí /Dachs/ Höhle, Kůlnička/.

SÍDLIŠTNÍ NÁLEZY KULTURY S LINEÁRNÍ KERAMIKOU V BRNĚ - KRÁLOVĚ POLI /okr. Brno-město/

Milan Salaš, MM Brno

V dubnu 1985 byla při výstavbě silničního nadjezdu v prostoru mezi nádražní budovou ČSD Brno - Královo Pole a starou silnicí /Budovcova ul./ v profilech obnažena 0,4 - 1,6 m mocná kulturní vrstva, tvořená sytější černou kompaktní hlínou. Černozemní horizont nasedal v hloubce 0,8 - 2,5 m na jílové podloží a byl překryt až 1,5 m mocnými recentními navážkami. Vzhledem k původně východně exponovanějšímu, k blízkému toku se svažujícímu terénu nabývalo souvrství maximální mocnosti východním směrem. Kromě mazanícových hrudek se podařilo z kulturní vrstvy získat pouze několik atypických zlomků lineární keramiky.

Na druhé, západní straně silnice v těsném sousedství soukromých zahrádek byl povrchovou skrývkou zachycen východní okraj sídlištního objektu, který se z báze sídlištní vrstvy zahluvoval 0,7 m hluboko do podloží. Svým zásypem se objekt od sídlištní vrstvy nikterak nelišil. Střepový soubor, nalezený při výzkumu poškozené části jámy se nacházející asi z pěti nádob, řadí objekt rovněž do kultury s lineární keramikou. Registrované sídlištní nálezy přísluší zřejmě k lokalitě, která je známa ze sběrů v nedalé trati "Kulhan" /Nálezové zprávy čj. 2966/46, 2790/46, 104147, archiv AÚ ČSAV Brno/.

Siedlungsfunde der Kultur mit Linearbandkeramik in Brno-Královo Pole /Bez. Brno-město/. Beim Ausbau der Strassenüberführung vor dem Bahnhof wurde eine Siedlung der Kultur mit Linearbandkeramik gestört. Ausser der Siedlungsschicht mit vereinzelt, atypischen Scherben hat man im Profil auch den Randteil einer Siedlungsgrube erfasst, aus der eine kleinere Kollektion von Linearbandkeramik stammt.

NOVÉ NEOLITICKÉ SÍDLIŠTĚ V ZASTÁVCE U BRNA /okr. Brno-venkov/

Pavel Koštuřík, UJEP Brno

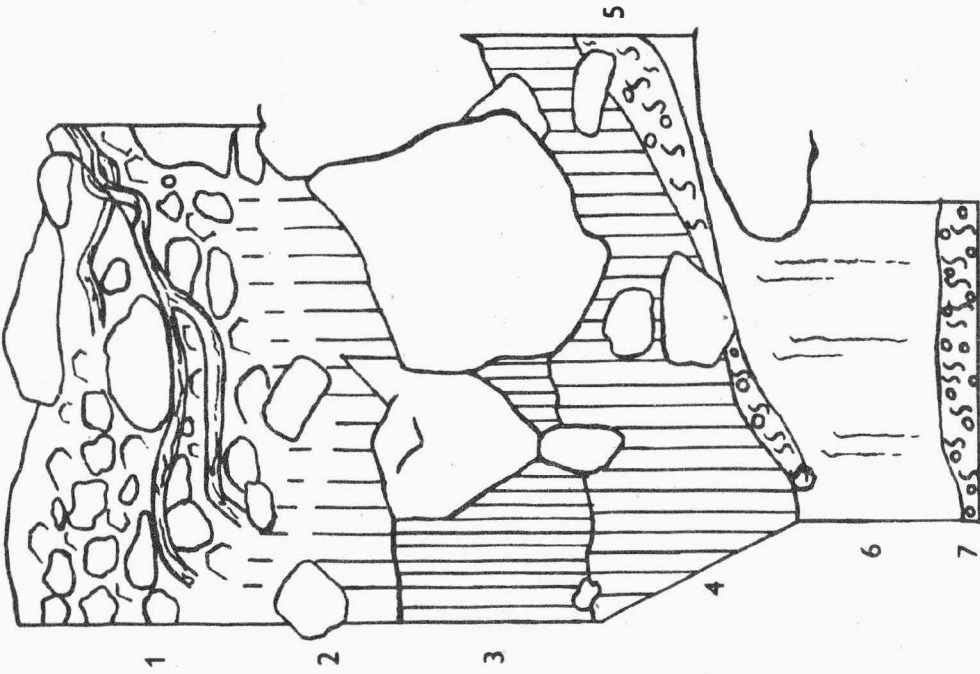
Na jaře roku 1985 objevil J. Šrámek při hloubení rýhy pro vodovod, který povede ze Zastávky u Brna na západní okraj Rosic u Brna, tři neolitické objekty. Lokalita se nachází v trati "Brusy" východně od Juranových závodů na mírném svahu orientovaném k jihovýchodu, pod nímž teče Bobrava. Podle tvrzení místních občanů se nacházela severovýchodním směrem od zjištěného neolitického sídliště cihelna, ale stopy po ní nejsou již v terénu patrné.

Vodovodní rýha porušila tři neolitické objekty, které patří dvěma neolitickým kulturám: Objekt č. 2 a 3 kultury s lineární keramikou a objekt č. 1 kultury s moravskou malovanou keramikou.

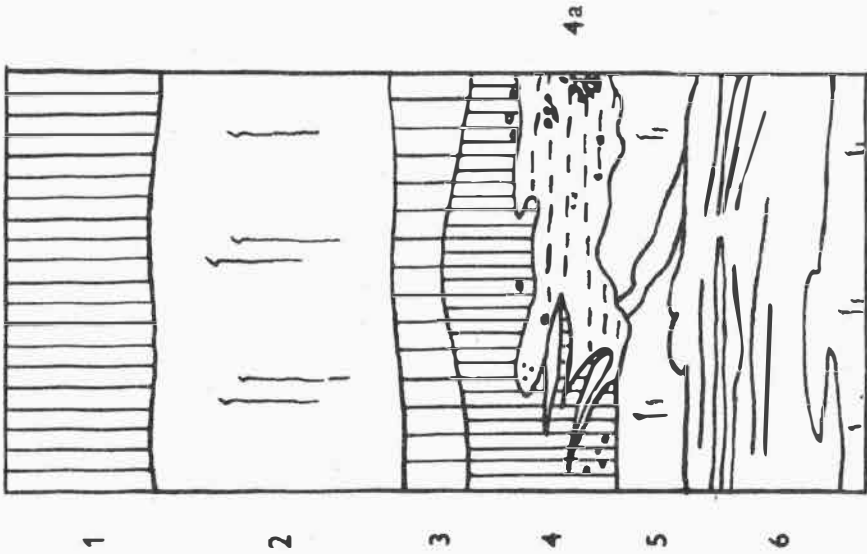
Získaný archeologický materiál z objektu č. 2 a 3 spadá do počátečního období fáze IIb /podle dělení R. Tichého/. Typickým výzdobným projevem je zde páska vyplňovaná vpichy nebo rýžkami. Po rozboru nálezu kultury s moravskou malovanou keramikou docházíme k závěru, že jde o typický materiál fáze IIb kultury s moravskou malovanou keramikou.

Neue neolithische Siedlung in Zastávka bei Brno /Bez. Brno-venkov/. Im Frühjahr 1985 entdeckte J. Šrámek beim Aushub einer Wasserleitungsrinne, die von Zastávka bei Brno nach Rosice führen wird, drei gestörte neolithische Objekte. Die Lokalität befindet sich in der Flur "Brusy" östlich von den Juran Werken auf einem mässigen Hang, der nach Südosten orientiert ist. Unter diesem fließt das Flüsschen Bobrava.

Das gewonnene archäologische Material gehört zwei Kulturen an: der Kultur mit Linearbandkeramik und der Kultur mit mährischer bemalter Keramik. Die Fragmente der Linearbandkeramik kann man in den Anfangszeitabschnitt von Phase IIb nach R. Tichýs Gliederung einreihen, während das Material der Kultur mit mährischer bemalter Keramik in den Schlussabschnitt - in Phase IIb gehört.

JEZEVČÍ JESKYNĚ

ČERVENÝ KOPEC

Obr. 2.

1 Brno /okr. Brno-město/, Červený kopec; 2 Ochoz /okr. Brno-venkov/, Jezevčí jeskyně. - 1 Brno /Bez. Brno-město/, Červený kopec; 2 Ochoz /Bez. Brno-venkov/, Jezevčí jeskyně /Dachshöhle/.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1985

- Vydává : Archeologický ústav v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : A. Krechlerová
Na titulním listě : bronzová spona z Kostic
Tisk : Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov,
provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis : 450 kusů - neprodejné